

Euroopa Pangandusjärelevalve suunised muutuvtasule kohaldatava tingliku diskontomäära kohta

Sisukord

Euroopa Pangandusjärelevalve suunised muutuvtasule kohaldatava tingliku diskontomäära kohta	1
Käesolevate suuniste staatus	2
Aruandlusnõuded	2
I jaotis – Sisu ja mõisted	3
II jaotis – Muutuvtasu diskontomäärade kehtivad nõuded	3
1. Diskonteeritav muutuvtasu	3
2. Diskontomäära arvutamise elemendid	4
3. Diskontomäära arvutamine	5
4. Diskontomäära kohaldamine	6
5. Dokumenteerimine ja läbipaistvus	6
6. Diskontomäära järelevalvealane läbivaatamine	7
III jaotis – Lõppsätted ja rakendamine	7
Lisa – Näited, kuidas muutuvtasule kohaldatavat diskontomäära kohaldada	8
Näide 1	9
Näide 2	12
Näide 3	17

Käesolevate suuniste staatus

Käesolev dokument hõlmab suuniseid, mis antakse välja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1093/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ) (EBA määrus) artikli 16 alusel. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et kõnealuseid suuniseid järgida.

Käesolevates suunistes kirjeldatakse järelevalvetavasid, mis Euroopa Pangandusjärelevalve hinnangul on asjakohased Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis rakendamiseks, ehk teisisõnu, kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Seega Euroopa Pangandusjärelevalve eeldab, et käesolevaid suuniseid järgivad kõik pädevad asutused ja finantseerimisasutused, kellele nimetatud suunised on mõeldud. Suuniste adressaadiks olevad pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, lisades need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi), kaasa arvatud juhul, kui suunised on mõeldud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandlusnõuded

27. maiks 2014 peavad pädevad asutused kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 Euroopa Pangandusjärelevalvele teatama, kas nad järgivad või kavatsivad kõnealuseid suuniseid järgida, ning kui neid ei järgita või järgida ei kavatseta, siis tuleb seda otsust põhjendada. Kui pädevad asutused jätavad nimetatud tähtpäevaks vastava teate saatmata, käsitab Euroopa Pangandusjärelevalve seda nii, et kõnealustes asutustes suuniseid ei järgita. Teated tuleks saata jaotises 5 esitatud vormil aadressil compliance@eba.europa.eu, märkides viite „EBA/GL/2014/01”. Teated peaksid esitama isikud, kellel on vajalikud volitused oma pädeva asutuse nimel aru anda sellest, kas suuniseid järgitakse või ei järgita.

Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel.

I jaotis – Sisu ja mõisted

1. Direktiivi 2013/36/EL¹ artikli 94 lõike 1 punkti g kohaselt nõutakse, et krediidasutused ja investeerimisühingud määravad kindlaks kogu töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vahelise asjakohase suhtarvu töötajate kategooriatele, kelle ametialane tegevus mõjutab oluliselt krediidasutuse või investeerimisühingu riskiprofiilile (määratletud töötajad²). Maksimaalne suhtarv kogu töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vahel on 100%. Liikmesriigid võivad lubada suurendada protsentuaalset suhtarvu maksimaalselt 200ni.
2. Käesolevate suunistega määratletakse diskontomäära arvutamise ja selle kohaldamise kord, millele on viidatud direktiivi 2013/36/EL artikli 94 lõike 1 punkti g alapunktis iii. Liikmesriigid võivad lubada krediidasutustel ja investeerimisühingutel kohaldada töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vahelise suhtarvu arvutamiseks diskontomäära maksimaalselt kuni 25% kogu muutuvtasust, tingimusel et see makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud ajavahemiku võrra, mis on vähemalt 5 aastat.
3. Suuniseid kohaldatakse krediidasutustele ja investeerimisühingutele, kes kasutavad võimalust kohaldada diskontomäära töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vahelise suhtarvu arvutamiseks, samuti kohaldatakse suuniseid liikmesriikide pädevatele asutustele, kes on rakendanud diskontomäära kohaldamise võimalust.
4. Käesolevas suunises tähendab diskontomäär väärtust, millega korrutatakse määratud tulevikus saadavate muutuvtasude nominaalsumma, et saada selle diskonteeritud väärtus. Seejärel kasutatakse diskonteeritud väärtust selleks, et arvutada suhtarv määratletud töötajate kogu töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasude komponentide vahel.

II jaotis – Muutuvtasu diskontomäärade kehtivad nõuded

1. Diskonteeritav muutuvtasu

5. Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad diskonteerida maksimaalselt 25% kogu muutuvtasust (määr võib olla väiksem, kui liikmesriigid selle niiviisi kehtestavad), mis on kõigi muutuvtasu komponentide summa enne diskontomäära kohaldamist. Diskonteerida tuleks üksnes muutuvtasu, mis on edasi lükatud vähemalt viis aastat ja mida makstakse omakapitali- või võlainstrumentides, mis sobivad muutuvtasu arvutamiseks direktiivi

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

² Need on töötajad, kelle ametialane tegevus mõjutab oluliselt krediidasutuse või investeerimisühingu riskiprofiili, nende määratlemiseks tuleb kasutada regulatiivseid tehnilisi standardeid.

2013/36/EL artikli 94 lõike 1 punkti I kohaselt. Selle hulka arvatakse muutuvtasu edasi lükatud osa, mis saadakse edasilükkamise jooksul. Edasilükkamiskriteeriumide alusel väljamakstavaid muutuvtasusid ei saada enne kui proportsionaalselt makstavaid töötasusid³.

6. Diskonteeritav muutuvtasu summa tuleks arvutada muutuvtasu kogu nominaalsumma alusel, nagu on kehtestatud Euroopa Pangandusjärelevalve suunistes tasustamispoliitika ja -tavade kohta.

2. Diskontomäära arvutamise elemendid

7. Lähtudes asjaolust, et edasilükkamise ajal ei tohiks töötajatele väljamakseid teha, peaks diskontomäär hõlmama kolme järgmist tegurit: inflatsioon, riigivõlakirjade intressimäär ja stiimul seonduvalt pikaajaliste edasilükatud instrumentide kasutamisega, mida käsitletakse käesoleva jaotise järgmistes lõigetes. Seonduvalt lõigetega 8–10 peaksid krediidasutused ja investeerimisühingud osana oma tasustamispoliitikast rakendama üht järgmistest:
 - a. värskemad saadaolevad andmed muutuvtasu määramise kuupäeva seisuga;
 - b. värskemad andmed selle kuupäeva seisuga, mil otsustatakse järgmiseks eelarveperioodiks määratava muutuvtasu võimalik suurus.
8. Kui töötasu määratakse liikmesriigis, siis inflatsioonitegurit silmas pidades peaksid krediidasutused ja investeerimisühingud kasutama üht järgmistest:
 - a. kui töötasu makstakse töötaja põhitöökohaks olevas liikmesriigis käibivates vääringus, siis Eurostati avaldatava tarbijahindade harmoneeritud indeksi keskmine muutus⁴ kõnealuses liikmesriigis;
 - b. kui töötasu makstakse teise liikmesriigi või kolmanda riigi vääringus, siis punktis a viidatud andmetega võrdväärsed ametlikud statistilised andmed, mis on selle riigi kohta kättesaadavad, või tarbijahindade harmoneeritud indeksi muutus selles liikmesriigis, kus töötajad teevad põhiosa oma tööst;
 - c. ELis emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu liikmesriigi aasta keskmine muutus punktide a või b kohaselt eespool.
9. Kolmandas riigis⁵ määratava töötasu puhul peaksid krediidasutused ja investeerimisühingud inflatsiooniteguri määramisel kasutama järgmist:

³ Direktiivi 2013/36/EL artikli 94 lõike 1 punkt m.

⁴ Ingl *Harmonised Indices of Consumer Prices* (HICPs). Viidatud andmeid saab vaadata järgmisel veebilehel: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00118&plugin=1>.

⁵ Kolmandate riikide all mõeldakse riike, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriigid.

- a. kui töötasu makstakse kolmandate riikide vääringus, siis punkti 8 alapunktis a viidatud andmetega võrdväärsed ametlikud statistilised andmed, mis on selle riigi kohta kättesaadavad, või ELis emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu liikmesriigi tarbijahindade harmoneeritud indeksi muutus;
 - b. kui töötasu makstakse ELi liikmesriigi vääringus, siis ELis emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu liikmesriigi tarbijahindade harmoneeritud indeksi muutus.
10. Riigivõlakirjade intressimäära kohta peaksid krediidasutused ja investeerimisühingud kasutama järgmist:
- a. kui töötasu makstakse ELi liikmesriigi vääringus, siis Eurostati avaldatav kõigi ELi liikmesriikide pikaajaliste riigivõlakirjade keskmine tootlus⁶;
 - b. kui töötasu makstakse kolmanda riigi vääringus töötajale, kes teeb põhiosa oma tööst väljaspool ELi, siis võrdväärsed ametlikud statistilised andmed, mis on selle riigi kohta kättesaadavad, või alapunktis a viidatud tootlus.
11. Viie aasta võrra edasi lükatud ja instrumentides makstava muutuvtasu stimuleeriv tegur peaks olema 10%. Tegurit suurendatakse 4 protsendipunkti võrra iga täiendava täisaasta kohta.

3. Diskontomäära arvutamine

12. Krediidasutused ja investeerimisühingud peaksid kohaldatavad diskontomäärad arvutama muutuvtasude eri osade kohta, millele kehtivad erinevad edasilükkamis- ja üleandmiskriteeriumid, ning kohaldama diskontomäärasid sellele vastavalt. Krediidasutused ja investeerimisühingud peaksid kasutama kohaldatavaid edasilükkamisperioode, mis on nende tasustamispoliitikas fikseeritud.
13. Kohaldatav diskontomäär saadakse, kui 1 jagada 1-ga, millele tuleb liita II jaotises viidatud 3 teguri summa, mis on astendatud üleandmisperioodi aastate arvuga, vt valemit allpool. Üleandmisperiood on ajavahemik, mille möödudes saadakse kätte määratud muutuvtasu. Üleandmisperioodi tuleks ümardada allapoole järgmise täisarvuni. Proportsionaalse maksmise puhul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada ka lisa näites 2 kirjeldatud nüüdisväärtuse valemit.

⁶ Arvutuste tegemiseks kasutatakse riigivõlakirju, mille lunastustähtpäeva saabumiseni on jäänud ligikaudu 10 aastat. Infot ELi pikaajaliste riigivõlakirjade intressimäärade kohta leiate aadressil <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=teimf050&plugin=1>.

Diskontomäärade arvutamise valem

$$\text{diskontomäär} = \frac{1}{(1 + i + g + id)^n}$$

- i = liikmesriigi või kolmanda riigi inflatsioonimäär
- g = ELi riigivõlakirjade intressimäär, ELi keskmine
- id = pikaajaliste edasilükatud instrumentide kasutamisega seonduv stimuleeriv tegur
- n = üleandmisperioodi aastate arv

Valemite kohaldamist on täpsemalt selgitatud suuniste lisa näidetes 1, 2 ja 3.

4. Diskontomäärade kohaldamine

14. Diskontomäärade võib kohaldada maksimaalselt kuni 25% töötaja kogu muutuvtasust (määr võib olla väiksem, kui liikmesriik selle kehtestab), mis makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud vähemalt viie aasta võrra.
15. Krediitiasutused ja investeerimisühingud peaksid arvutama iga töötaja kohta järgmise:
 - a. kõigi muutuvtasu komponentide summa enne diskontomäärade kohaldamist;
 - b. summa punkti a kohaselt, mis määratakse instrumentides ning mis on edasi lükatud ajavahemiku võrra, mis on vähemalt viis aastat;
 - c. summad punkti b kohaselt, millele kohaldatakse erinevaid diskontomäärade.
16. Diskonteeritava muutuvtasu arvutamiseks tuleb kohaldatavat diskontomäärade korrutada muutuvtasu asjaomase osaga.
17. Selleks et arvutada üksiktöötaja töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vahelist suhtarvu, on kogu muutuvtasuks see summa, mille moodustavad muutuvtasu kõik diskonteeritud summad ja diskonteerimata muutuvtasu.

5. Dokumenteerimine ja läbipaistvus

18. Krediitiasutused ja investeerimisühingud peaksid diskontomäärade arvutamist ja kasutamist dokumenteerima.
19. Krediitiasutused ja investeerimisühingud peaksid pidama arvestust järgmise kohta: igale töötajale määratud töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponendid, muutuvtasu osad, mida makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud vähemalt viis aastat, kohaldatud diskontomäär ning kogu töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vaheline suhtarv.

20. Kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve suunise artikliga 16 peavad krediidasutused ja investeerimisühingud sõnaselges ja üksikasjalikus aruandes teatama, kas nad käesolevaid suuniseid järgivad. Krediidasutused ja investeerimisühingud peaksid andma teavet diskontomäärade kohta, ning koos sellega avalikustama nõutava teabe direktiivi 2013/36/EL artikli 96 ja määruse (EL) nr 575/2013⁷ artikli 450 lõike 1 punkti d kohase tasustamispoliitika raames. Eelkõige tuleks krediidasutustel ja investeerimisühingutel avaldada riigiti järgmine teave:

- a. diskontomäära kasutamise ulatus (maksimaalselt võib seda kohaldada 25% kogu muutuvtasust või liikmesriigis ette nähtud väiksem protsendimäär);
- b. kui palju on määratletud töötajaid, kelle muutuvtasule diskontomäära kohaldati.

6. Diskontomäära järelevalvealane läbivaatamine

21. Kui pädevad asutused vaatavad läbi krediidasutuste ja investeerimisühingute tasustamisraamistikku, siis tuleks vaadata, kuidas diskontomäära arvutatakse ning kuidas seda määratletud töötajate muutuvtasule kohaldatakse.

III jaotis – Lõppsätted ja rakendamine

22. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse [1. juunist 2014] kogu töötasu moodustava muutuvtasu ja põhitasu komponentide vahelise suhtarvu arvutamiseks, rakendades neid alates aastast 2014 tehtava töö ja osutatavate teenuste suhtes.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

Lisa – Näited, kuidas muutuvtasule kohaldatavat diskontomäära kohaldada

Valem, kuidas arvutada muutuvtasu diskonteeritavat osa (dvr), et leida töötasu moodustava muutuvtasu ja põhitasu komponentide vaheline suhtarv:

$$dvr = \frac{vr}{(1 + i + g + id)^n}$$

kus

dvr = diskonteeritav muutuvtasu;

vr = diskonteerimisele kuuluv muutuvtasu (maksimaalselt kuni 25% kogu muutuvtasust, tingimusel et see makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud ajavahemiku võrra, mis on vähemalt viis aastat)

i = inflatsioonimäär protsentides

g = ELi riigivõlakirjade keskmine intressimäär protsentides

id = pikaajaliste edasilükatud instrumentide kasutamisega seotud stimuleeriv tegur protsentides

n = üleandmisperioodi aastate arv.

Kogu muutuvtasu on muutuvtasu diskonteeritud osade ja mittediskonteeritud osade summa.

Näide 1

Oletame, et teatav liikmesriik on lubanud krediidasutustel ja investeerimisühingutel kohaldada diskontomäära maksimaalselt kuni 25% kogu muutuvtasust. Ühtlasi oletagem, et krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionärid ei kiitnud heaks suhtarvu, mis ületab direktiivis 2013/36/EL esitatud maksimaalse suhtarvu.

Krediidasutus või investeerimisühing soovib töötajale määrata 285 000 euro suuruse kogu töötasu, sellest 135 000 eurot põhitasuna ning potentsiaalselt 150 000 eurot muutuvtasuna. Kõnealune töötaja on määratletud töötaja ning tegemist on 2014. aasta kohta määratava töötasuga. Nominaalsetel summadel põhinev muutuv-/põhitasu suhtarv oleks antud juhul kõrgem lubatavast suhtest 1:1. Ent pärast seda, kui diskontomäära on kohaldatud muutuvtasu osale, mis makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud vähemalt 5 aasta võrra – selgub, et saadud suhtarv on kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 94 lõike 1 punktiga g (vt allpool).

Kõnealuses näites oleks muutuvtasu struktuur järgmine:

- 20 000 eurot muutuvtasust makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud 5 aasta võrra;
- 10 000 eurot makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud 6 aasta võrra;
- ülejäänud osa kogu muutuvtasust makstakse ette, seda ei maksta instrumentides, või seda lükatakse edasi ajavahemiku võrra, mis on lühem kui viis aastat.

Direktiivi 2013/36/EL kohaselt lükatakse vähemalt 40% töötasude muutuvkomponendist edasi ajavahemiku võrra, mis on vähemalt kolm kuni viis aastat. Juhul kui töötasude muutuvkomponent on eriti suur, lükatakse edasi vähemalt 60% summast. Vähemalt 50% töötasude muutuvkomponentidest tuleb maksta instrumentides. Kõik need suhtarvud kehtivad üksiktöötajale määratavale muutuvtasule enne diskontomäära kohaldamist.

Selles näites ei võeta arvesse proportsionaalseid tasusid. Rahasummad 20 000 ja 10 000 eurot, mis on makstud instrumentides, saadakse kogu ulatuses vastavalt viie ning kuue aasta möödudes.

150 000 euro suuruse muutuvtasu põhjal oleks saanud diskonteerida maksimaalselt 37 500 eurot (mis on 25% kogu 150 000 euro suurusest muutuvtasust), kui see makstakse instrumentides, mis on enam kui viie aasta võrra edasi lükatud. Tõepoolest, käesolevas näites vastab mõlemale tingimusele üksnes rahasumma 30 000 eurot, ning üksnes seda summat saab diskonteerida.

Inflatsioonitegur (i)

Oletagem, et viimane teadaolev tarbijahindade harmoneeritud indeksi muutus teatavas liikmesriigis on 2%.

ELi riigivõlakirjade tegur (g)

Eeldagem, et Eurostati andmetel on viimane ELi pikaajaliste riigivõlakirjade keskmine intressimäär 2,73%.

Pikaajalise edasilükkamise stimuleeriv tegur (id)

Vieks aastaks edasi lükatud rahasumma 20 000 eurot stimuleeriv tegur on 10%.

Kuueks aastaks edasi lükatud rahasumma 10 000 eurot stimuleeriv tegur on 14% (10% + 4% iga täiendava täisaasta kohta).

Üleandmisperioodi pikkus (n)

20 000 euro puhul on üleandmisperioodi pikkus viis aastat.

10 000 euro puhul on üleandmisperioodi pikkus kuus aastat.

Diskonteeritav muutuvtasu arvutatakse näite 1 puhul järgmiselt:

Rahasumma 20 000 eurot, mis on viie aasta võrra edasi lükatud:

$$\frac{20\,000}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.10)^5} = 10\,061.09$$

Rahasumma 10 000 eurot, mis on kuue aasta võrra edasi lükatud:

$$\frac{10\,000}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^6} = 3\,569.75$$

Diskonteeritav muutuvtasu summa on 13 630,84 eurot.

Selleks et arvutada muutuvtasu töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vaheline suhtarv ning selleks, et arvutada töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vaheline suhtarv, tuleb toimida järgmiselt:

Muutuvtasust saab diskonteerida rahasummat 30 000 eurot, sest see on makstud instrumentides, mis on edasi lükatud vähemalt viie aasta võrra. Kuid kasutatud on erinevaid diskonteerimise tegureid, sest 20 000 eurole kohaldatav üleandmisperiood on viis aastat ja 10 000 eurole kohaldatav üleandmisperiood on kuus aastat. Need kaks summat saadakse täielikult edasilükkamisperioodi lõppedes, seega võrdub üleandmisperiood edasilükkamise pikkusega. Selles näites proportsionaalseid tasusid ei ole. Muutuvtasu diskonteeritava osa kogusumma on 13 630,84 eurot, mis teeb kogu muutuvtasuks töötasu moodustava muutuvtasu ja põhitasu vahelise suhtarvu arvutamiseks 133 630,84 eurot; s.o (150 000 - 30 000 + 13 630,84). Kogu töötasu moodustava muutuvtasu ja põhitasu komponentide vaheline suhtarv selles näites on $(133\,630,87/135\,000) \times 100 = 98,99\%$.

Kokkuvõtteks, eespool esitatud oletuste ja tingimuste korral on krediidasutusel või investeerimisühingul võimalik määrata töötajale kogu töötasu 285 000 eurot, mis koosneb 135 000 euro suurusest põhitasust ja 150 000 euro suurusest muutuvtasust, täites seega nõude muutuv- ja põhitasu vahelisele 1:1 suhtele.

150 000 euro suurusest muutuvtasust tuleb edasi lükata vähemalt 40% (60 000 eurot). Kui konkreetse jurisdiktsiooni raames käsitletakse seda eriti suure summana, tuleb edasi lükata vähemalt 60% (90 000 eurot). Igal juhul tuleb vähemalt 75 000 eurot maksta instrumentides.

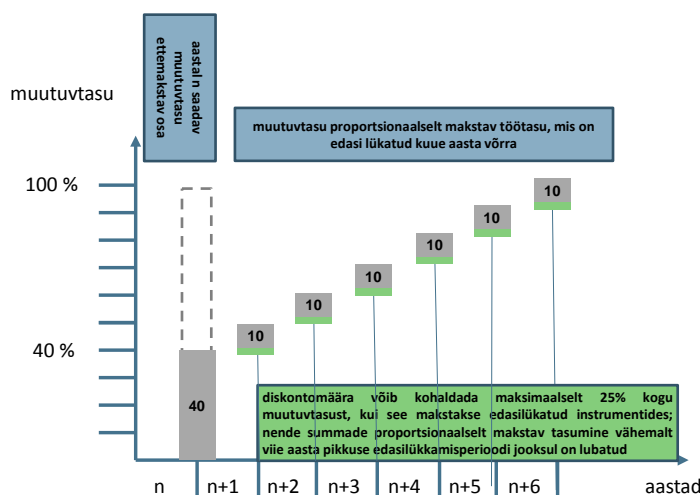
Näide 2

Oletame, et liikmesriigi krediidiasutus või investeerimisühing soovib määrata 150 000 euro suuruse muutuvtasu töötajale (tegemist on määratletud töötajaga, kes mõjutab oluliselt krediidiasutuse või investeerimisühingu riskiprofiili), kelle põhitasu suurus on 135 000 eurot. Kehtivad näitega 1 samad tingimused, kus oli juttu direktiivi 2013/36/EL ülevõtmise kohta liikmesriigi poolt (maksimaalselt 25%), et aktsionärid ei ole heaks kiitnud suuremat suhtarvu kui 1:1 ning töötasu määratakse 2014. aasta kohta. Muutuvtasu struktuur on järgmine:

- 60% kogu muutuvtasust, s.o 90 000 eurot lükatakse edasi kuue aasta võrra ja saadakse proportsionaalse töötasuna selle perioodi jooksul,
- 37 500 eurot kuueks aastaks edasilükatud muutuvtasust makstakse instrumentides. See tähendab, et igal aastal saadakse instrumentides makstav rahasumma 6250 eurot.

Selles näites ei võeta arvesse proportsionaalseid tasusid. Diskontomäär võib kohaldada maksimaalselt 25% kogu muutuvtasust, tingimusel et see makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud ajavahemiku võrra, mis on vähemalt viis aastat.

Joonis 1: Ülevaatlik skeem, millel kujutatakse edasilükkamiskriteeriumide ning diskontomäärade kohaldamist muutuvtasule, mis makstakse instrumentides, mis on edasi lükatud kuue aasta võrra ning proportsionaalselt makstavad töötasud.

40% kogu muutuvtasust makstakse ette; 60% kogu muutuvtasust lükatakse edasi võrdsetel jaotades vähemalt kuue aasta võrra

Inflatsioonitegur (i)

Oletagem, et viimane teadaolev tarbijahindade harmoneeritud indeksi muutus teatavas liikmesriigis on 2%.

ELi riigivõlakirjade tegur (g)

Eeldagem, et Eurostati andmetel on viimane ELi pikaajaliste riigivõlakirjade keskmine intressimäär 2,73%.

Pikaajalise edasilükkamise stimuleeriv tegur (id)

6-aastase edasilükkamisperioodi puhul on stimuleeriv tegur $10\% + 4\% = 14\%$.

Üleandmisperioodi pikkus (n)

37 500 euro suuruse ja kuue aasta võrra edasi lükatud instrumentides makstava muutuvtasu saamine proportsionaalselt makstava töötasuna tähendab, et igal aastal saadakse 6250 eurot. Seega on diskontomäära valemis üleandmisperioodi pikkus järgmine: n=1 rahasummale 6250 eurot, mis saadakse pärast esimest aastat, n=2 proportsioon, mis saadakse pärast 2 aastat, n=3 proportsioon, mis saadakse pärast 3 aastat, jne kuni n=6.

Diskonteeritav muutuvtasu arvutatakse näite 2 puhul järgmiselt:

Selles näites makstakse 37 500 eurot ehk 25% kogu muutuvtasust instrumentides, mis on edasi lükatud vähemalt viie aasta võrra, ning seda saab diskonteerida.

Kuueks aastaks edasi lükatud ja proportsionaalselt makstava 37 500 euro suuruse muutuvtasu diskonteeritud väärtus on järgmise kuue väärtuse summa:

$$\frac{6\,250}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^1} = 5\,264.04$$

$$\frac{6\,250}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^2} = 4\,433.63$$

$$\frac{6\,250}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^3} = 3\,734.21$$

$$\frac{6\,250}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^4} = 3\,145.13$$

$$\frac{6\,250}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^5} = 2\,648.97$$

$$\frac{6\,250}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^6} = 2\,231.09$$

Diskonteeritav muutuvtasu summa on 21 457,07 eurot (5264,04 + 4433,63 + 3734,21 + 3145,13 + 2648,97 + 2231,09).

Proportsionaalse töötasu maksmise puhul võib kasutada ka praegust valemit väärtuse arvutamiseks:

$$dvr = vrpr * \frac{(r^n - 1)}{r^n * (r - 1)}$$

dvr = diskonteeritav muutuvtasu

vrpr = proportsionaalne töötasu muutuvtasust (selles näites 6250 eurot)

$r = 1+i+g+id$ (I = inflatsioonimäär; g = riigivõlakirjade intressimäär; id = edasilükkamise stimuleeriv tegur)

n = edasilükkamisperioodi pikkus

Selleks et arvutada muutuvtasu töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vaheline suhtarv ning selleks, et arvutada töötasu moodustava põhitasu ja muutuvtasu komponentide vaheline suhtarv, tuleb toimida järgmiselt:

Muutuvtasust saab diskonteerida 37 500 euro suurust summat, sest see on makstud instrumentides, mis on edasi lükatud vähemalt viie aasta võrra. Siiski, kasutatud on erinevaid diskonteerimise tegureid (või eespool esitatud praegu kasutusel olevat valemit väärtuse arvutamiseks), sest see summa saadakse proportsionaalselt kuueaastase ajavahemiku jooksul. Muutuvtasu diskonteeritava osa kogusumma on 21 457,07 eurot, mis teeb kogu muutuvtasuks töötasu moodustava muutuvtasu ja põhitasu vahelise suhtarvu arvutamiseks 133 957,07 eurot; s.o (150 000 - 37 500 + 21 457,07). Kogu töötasu moodustava muutuvtasu ja põhitasu komponentide vaheline suhtarv selles näites on $(133\,957,07/135\,000) \times 100 = 99,23\%$.

Diskontomäära mõju võrdlemine proportsionaalsele töötasu maksmisele ja täies ulatuses maksmisele pärast edasilükkamisperioodi lõppu

Kui 37 500 euro suurune summa oleks täielikult saadud pärast kuueaastast edasilükkamisperioodi (ebaproportsionaalselt makstav töötasu), oleks diskonteeritav osa kogu muutuvtasust olnud 13 386,53 eurot.

$$\frac{37\,500}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.14)^6} = 13\,386.54$$

Põhi-/muutuvtasu suhtarv oleks $(125\,886,54/135\,000) \times 100 = 93,25\%$, mis on väiksem kui proportsionaalselt makstava töötasu puhul.

Näide 3

Järgmine näide põhineb 100 000 euro suurusel antud põhitasul, ning see selgitab, kuidas arvutada maksimaalne võimalik muutuvtasu summa, mille võib määrata, kui 25% muutuvtasust makstakse instrumentides, mis lükatakse edasi viie aasta võrra, eeldades et summa saadakse täielikult edasilükkamisperioodi lõpus. Kasutame näites 1 antud inflatsioonimäära ja riigivõlakirjade intressimäära. Kehtivad näitega 1 samad tingimused: liikmesriik on üle võtnud direktiiv 2013/36/EL (25%), aktsionärid ei ole heaks kiitnud suuremat suhtarvu kui 1:1 ning töötasu määratakse 2014. aasta kohta. Kui liikmesriik on kehtestanud madalama protsendimäära, tuleb valemit vastavalt muuta, asendades 0,25 madalama protsendimääraga.

Selles näites moodustab kogu muutuvtasu, mida võib määrata, maksimaalselt 100% töötasu põhitasu komponentidest ning maksimaalne muutuvtasu, mida võib diskonteerida, on 25%, tingimusel et see makstakse välja instrumentides, mis on edasi lükatud vähemalt viie aasta võrra.

Seega võime kirjutada järgmise valemi:

$$fr = (1 - 0.25) * tvr + \frac{0.25 * tvr}{(1 + i + g + id)^n}$$

fr	= põhitasu
tvr	= kogu muutuvtasu
i	= inflatsioonimäär;
g	= ELi riigivõlakirjade keskmine intressimäär;
id	= pikaajaliste edasilükatud instrumentide kasutamisega seotud stimuleeriv tegur;
n	= üleandmisperioodi pikkus.

Asendades muutujad valemis näite vastavate väärtustega, saame järgmise valemi:

$$100\,000 = 0.75 * tvr + \frac{0.25 * tvr}{(1 + 0.02 + 0.0273 + 0.10)^5}$$

fr = 100 000

i = 2% inflatsioonitegur

g = 2,73% riigivõlakirjade intressimäära tegur

id = 10% viie aasta võrra edasilükkamise tegur

n = 5 üleandmisperioodi pikkus.

Arvutades valemis välja tvr-i, saame järgmise tulemuse:

$$tvr = \frac{100\,000 * 1.987856}{0.75 * 1.987856 + 0.25} = 114\,186.10$$

Selles näites on maksimaalselt maksta lubatud muutuvtasu 114 186,10 eurot, kui 25% muutuvtasust diskonteeritakse.